

HK G3

7,62 mm Karabin szturmowy HK G3

Gewehr (G)3A1

Historia konstrukcji

Konstruktor niemieckich zakładów Mauser-Werke – Ludwik Vorgrimmler, który po zakończeniu działań wojennych trafił on na terytorium Francji, gdzie następnie w 1949 roku uczestniczył w francuskim programie karabinu automatycznego MAC, gdzie miał zostać zastosowany nabój pośredni, a już w 1950 roku wyjechał dalej, trafiając do Hiszpanii, gdzie w ośrodku zbrojeniowym CETME (Centro de Estudios Tecnicos de Materiales Espaciales – Ośrodek Badań Technicznych Sprzętu Specjalnego, stworzonej w 1949 roku przez Wenera Heynena, który do 1945 roku był dyrektorem generalnym Gustloff-Werke), gdzie także rozpoczęto badania nad nowym rodzajem broni, dostosowanej na nabój pośredni i karabinowy, mocno korzystając z dorobku niemieckiego doświadczenia. Tymczasem trwająca trwająca od 1949 roku remilitaryzacja Niemiec Zachodnich – RFN (Republiki Federalnej Niemiec), w pierwszych latach 50. XX wieku doprowadziła do momentu, gdzie Bundesgrenzschutz – Federalna Straż Graniczna, której żołnierze stanowili w przyszłości pierwszy ważny załęczek dla nowych niemieckich sił

zbrojnych – Bundeswehry, wybrano w 1954 roku karabin szturmowy G1 – przyszły model belgijskiego FN FAL. Niedługo po zakupieniu 100 000 egzemplarzy karabinów G1, ogłoszono powstanie Bundeswehry i rozpisaniu konkursu na nowy karabin szturmowy dla niemieckich żołnierzy. Wygrała go niemiecka firma Heckler & Koch z Oberndorfu, założona przez dawnych pracowników zakładów Mauser-Werke, które zajęła się częściowym dopracowaniem karabinów szturmowych CETME Modelo A. W uruchomieniu produkcji aktywnie uczestniczyły zakłady Heckler und Koch, które w zamian za pomoc otrzymała ona prawa licencyjne dla produkcji i rozwoju dalszego karabinu szturmowego CETME Modelo A. W 1956 roku została zakupiona partia licząca 400 egzemplarzy karabinu Modelo A, do przeprowadzenia odpowiednich testów w pierwszych oddziałach Bundeswehry. W późniejszym okresie produkcję licencyjną tych karabinów zakupiły też holenderskie zakłady Nederlansche Wapen en Munitiefabrik NMW z Hetogebos, która mocno chciała nową konstrukcją zainteresować armię holenderską, która jednak po przeprowadzonych testach kupiła belgijskie karabiny szturmowe FN FAL.

Próby broni sprowadzonej z CETME w Niemczech zakończyły się bardzo pomyślnie ale szybka produkcja seryjna nowej broni nie została uruchomiona, a to w powodu protestu firmy Rheinmetall AG, która wówczas posiadała patent na zamek półswobodny, hamowany rolkami. Prawdopodobnie firma Rheinmetall AG próbowała w ten sposób wymusić na niemieckiej armii zakupy

karabinów CETME Modelo A w firmie NWM, bardzo blisko związanej z zakładami Rheinmetall. Jednak przeprowadzone próby uznały, że wprawdzie zamek zastosowany w karabinach CETME jest podobny do patentu zakładów Rheinmetall, to jednak sama jego konstrukcja jest na tyle odmienna, że nie narusza w żaden sposób praw patentowych niemieckiej firmy.

W 1958 roku rozpoczęto pierwsze produkcje modelu – będącego zmodernizowaną wersją karabinu Modelo B. Została ona przystosowana przez niemieckich konstruktorów do zasilania standardową amunicją karabinową struktur NATO – 7,62 x 51 mm NATO, a w 1959 roku została przyjęta na uzbrojenie armii niemieckiej jako karabin szturmowy G3. W następnych latach w firmie HK powstawały kolejne wersje karabinów G3, oznaczone jako G3A1, G3A2, wersja finalna G3A3 z kolbą stałą, wykonaną z materiałów syntetycznych, wersja dostosowana na nabój pośredni G3K i wersja z zamontowanym celownikiem optycznym G3ZF oraz ostatecznie wersja G3A4, wersja wyposażona w wysuwaną kolbę metalową.

Umieszczona nad lufą tuleja napinacza nadaje karabinom serii G3 wygląd broni, która ma działać na zasadzie odprowadzenia gazów prochowych, ale w rzeczywistości działa na zasadzie odrzutu zamka półswobodnego, z mechanicznym opóźnieniem otwarcia rolkami rozpychanymi na boki. Te rolki są wysuwane z tłoka zaporowego przez skosy na trzonie iglicy. Po strzale odrzut broni powoduje cofnięcie się trzonu zamkowego, który wyciągnięciem spomiędzy rolek trzon iglicy. Rolki po utracie podparcia są spychane do wnętrza tłoka i dopiero wtedy cały zamek rozpoczyna ruch do tyłu.

Karabin szturmowy G3A4 (u góry) oraz wersja G3A3 na dole

Karabiny HK G3 oprócz jednostek niemieckiej Bundeswehry był używany przez prawie 50 krajów na całym świecie, a licencyjnie produkowany był w Arabii Saudyjskiej, Birmie, gdzie licencję sprzedała firma Rheinmetall AG bez zgody zakładów Heckler und Koch, Grecji, Iranie, skąd zaś bez zgody zakładów HK sprzedano do Sudanu, Luksemburgu, gdzie trwał tylko montaż broni, Meksyku, Norwegii, Portugalii, Pakistanie, Turcji oraz w pewnej liczbie w Szwecji.

Sam karabin, którego produkcja zakończyła się w 1997 roku. XX wieku, po 1997 roku był systematycznie zastępowany przez karabin automatyczny G36.

G3A3

Opis konstrukcji

Karabin szturmowy G3 jest bronią samoczynno-samopowtarzalną. Zasada działania jest oparta o odrzut zamka półswobodnego hamowanego za pomocą rolek. Karabiny serii G3 strzelają z zamka zamkniętego. Sam zamek składa się z tłoka zaporowego i trzonu zamkowego pomiędzy, którymi znajdują się rolki opóźniające otwarcie zamka. Mechanizm spustowy tylko do ognia ciągłego i pojedynczego. Bezpiecznik nastawny, połączony bezpośrednio z przełącznikiem rodzaju ognia.

Karabiny szturmowe G3 są zasilane z pudełkowych magazynków o pojemności 20 naboji karabinowych 7,62 x 51 mm NATO.

Lufa karabinu jest zakończona szczelinowym tłumikiem płomienia. Przewód lufy posiada cztery bruzdy prawoskrętne o skoku 305 mm. Wewnątrz komory naboju wykonane jest łącznie 12 rowków systemu Revellego o długości 6 mm, ułatwiających wyrzut łuski z broni.

Bild 102

Gewehr G3 mit Zielfernrohr

Kolba broni stała wykonana z drewna w wersji G3A1, z okładziny drewnianej w wersji G3A2 oraz wykonanej z tworzywa sztucznego w wersji G3A3. Wersje G3A4 oraz G3KA4 posiadały metalową kolbę wysuwaną z broni. Przyrządy celownicze karabinu mechaniczne – celownik bębnowy z przeziernikami, o nastawach na odległości do 200 metrów, 300 metrów i 400 metrów oraz szczyrbina o nastawie stałej na odległość do 100 metrów. Wersje karabinów G3A3 są przystosowane do miotania granatów nasadkowych.

Podstawowe dane taktyczno-techniczne

- Państwo – Republika Federalna Niemiec
- Producent – Heckler und Koch GmbH
- Rodzaj broni – karabin automatyczny
- Prototypy konstrukcji – lata 1958-1959
- Produkcja seryjna broni – w Niemczech lata 1959-1997
- Kaliber lufy – 7,62 mm

- Zastosowany nabój – 7,62 x 51 mm NATO
- Magazynek – pudełkowy o pojemności 20 naboji
- Wymiary konstrukcji:
  - Długość broni – 1025 mm
  - Długość lufy – 450 mm
  - Długość linii celowniczej – 572 mm
- Masa magazynku – stalowy pełny 0,753 kg, aluminiowy pełny 0,625 kg
- Prędkość początkowa wystrzelonego pocisku – w zależności od zastosowanego typu 780-800 m/s
- Szybkostrzelność teoretyczna – 500 strz./min.
- Szybkostrzelność praktyczna – 40 strz./min. ogniem pojedynczym, do 100 strz./min. ogniem ciągłym
- Siła nacisku na spust – w zależności od wersji broni 36-41 N

G3A3

Bibliografia

1. Karabiny karabinki i pistolety maszynowe Encyklopedia długiej broni wojskowej XX wieku – Żuk Aleksandr B.
2. Witold Głębowicz, Roman Matuszewski, Tomasz Nowakowski: Indywidualna broń strzelecka II wojny światowej, Warszawa 2010
3. https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:HK_G3